

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLER.

Felelősszerkesztő és kiadó:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr SIMA ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.
Postatakarékpóztári csokkszám: 62.666.
Lapzárta csütörtökön délután 12 órakor

Föld alatt

szervezködő pártút és forradalom volt a kezdeményezője és később végrehajtója az 1918-as idők nemzetrontásának, melynek kulminációja volt az 1919-es gyűlöletes emlékü kommunizmus és gyászos eredménye a trianoni békekötés.

Idegen elemek, idegen pénz, idegen eszmék voltak azok, melyek akkoriban szétrágták a nemzet belső frontjának szervezetét, megdöntötték egy nemzet erős hadseregét és ebek harmincadjára juttatták az országot.

Akkoriban még tapasztalan volt az egész polgári társadalom és ami a fő — hiszékeny. Nem ismerte még a káprázatos jelszavak mérget és azok halálos következményeit, ezért lépre ment... és súlyos arat fizetett hiszékenységeért, politikai iskolázatlanságaért és tudatlanságaért.

Azt hittük, hogy az 1918—20-as idők rémtörténete elég izeitő adott mindenkinek ahhoz, hogy egyrészt ne vállalkozzék semmiféle nemzetrontó munkára, másrészt, hogy ne tűrje, hanem minden erejével akadályozza meg az ilyen eszmék és elemek érvényesülését.

Bár a sajtó szinte teljes egészében a keresztényi és nemzeti eszmék vonalán küzd és a megmaradt baloldali érzelmű lapok is tartózkodnak minden izgatástól és bár a közvélemény tapasztaltabb része a legvégsőre is kész elszánással figyel minden nemzetrontó megmozdulást — mégis akadnak olyanok, akik vagy gonoszságból, vagy tudatlanságból, de mindenesetre felelőtlenül hozzámernek nyúlni a súlyos harcban álló nemzet belső léteérdekeihez és földalatti kommunista szervezkedést kezdeményeztek.

A tudatlanság, az éretlenség, a felelőtlen és a gonoszság eme szövetezése valóban jót nem is hozhat, csak a teljes dekadenciát, az anarchizmust és a nihilizmust.

Ilyen szervezkedésnek a nyomára jutottak a hatóságok szervei Szarvason is, melynek szereplőiről és közelebbi adatairól a további nyomozás érdekében ugyan nem írhatunk; de reméljük, hogy akik a nemzet élete ellen felémelni merészelték a kezüket — méltó és igazságos büntetés nélkül nem maradnak!

Szarvas hazafias közönsége a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a kipattant ügyet és mi e jelen sorokban a közvélemény megnyilatkozásának adunk kifejezést, amidőn igazságos megtorlást és méltó büntetést kérünk ezen minősíthetetlen akcióra, tekintet nélkül arra, hogy az ügy

körültekintően megszervezett akció, vagy pedig éretlen fiatalemberek könnyelmű virtuskodása volt. A vilamos áram egyformán öl, ha valaki jóhiszemű tudatlan-

ságból, vagy tréfából, vagy pedig öngyilkossági szándékból nyúl a megárfeszltségű vezetékhez. Marx tanai is így ölnek. Szarvas társadalma ezt — úgy

saját lokális, mint az ország biztonsága érdekében — követeli és hiszi, hogy meg is kapja. Amint lehetővé válik, az ügyről részletes tudósítást közlünk.

Fogadalmat tesznek a cséplőgéptulajdonosok

A m. kir. közellátásügyi miniszter cséplési utasítása értelmében minden cséplőgép felelős vezetője a cséplés megkezdése előtt a lakóhelye szerint illetékes hatóság előtt fogadalmat köteles tenni arra, hogy a cséplési könyveket lelkiismeretesen vezeti és az utasításban megszabott egyéb köteleltségeit is mindenkor pontosan teljesíti.

A fogadalom szövege a következő: Becsületesem és lelkiismeretemre fogadom, hogy az 1943. évi gabonatermes cséplésével és a cséplési eredmény számbavételével kapcsolatban fennálló törvényes rendelkezések által előírt köteleltségeimet mindenkor pontosan és lelkiismeretesen teljesítem. A hatóságok utasítását betartom, az előírt cséplési köny-

veket pontosan vezetem és minden tőlem telhetőt megteszek, hogy a cséplés zavartalanul bízatosítsam. A cséplés folyamán tapasztalt rendellenességeket és szabálytalanságokat, amelyeknek megszüntetése hatáskörömön kívül esik, illetve a megbízásomat meghaladja, az illetékes hatóságnak haladéktalanul bejelentem.

A közellátásügyi miniszter ellenőrizteti a cséplést

Minden gazdának gazdasága termését a jó gazda pontosságával, lelkiismeretesen kell elcséplenie. A cséplést csak akkor lehet megkezdni, ha a gazda bemutatja gazdakönyvét, vagy ha a cséplést igazolja, hogy aratórész címén jutott a gabonához.

Kévéhez kötéshez szalmát, vagy zsupszalmát csak engedéllyel lehet felhasználni.

A közellátásügyi miniszter a cséplést a közellátási felügyelőséggel és a közigazgatásügyi hatósággal ellenőrizteti. Ez az ellen-

őrzés arra irányul, hogy a kiadott intézkedéseket pontosan tartják-e? Azt a cséplőgéptulajdonost, aki nem tartja be az utasításokat, eltilthatják a további csépléstől, vagy ellenőrt állítanak a géphez.

A Bajtársi Szolgálat üzenetei a honvédcsaládoknak

A júliusi ügyeletési szolgálatot szerdán: Léviusz Ernő nyug. igazgató és Raskó Kálmán nyug. gimn. igazgató, tanügyi főtanácsos; pénteken pedig: Szabolcs Károly nyug. gimn. tanár, címzetes igazgató és Tótfalusi Aladár nyug. gimn. tanár, címzetes igazgató látják el. A hivatalos órák mindkét napon a községbáza kistanács-termeiben d. u 5—6 között vannak. Az elnöki teendőket 1943. év II. felében Selmeczy Géza gimn. tanár elnök helyettesítéseképpen Orosz Iván szerkesztő, a szolgál-

lat főtitkára végzi.

A hadigondozás ügyeit ezentúl nem az egyes csapatok erre rendelt tisztje, hanem községenként a kinevezett hadigondozó tiszt látja el, így Szarvason: Piliszkó János főhadnagy, akinek hivatalos helyisége a III. Horthy Miklós út 116 sz. a. van. 1943. VII. 1-től az összekötő a katonai és a polgári hatóságok között.

Az 1943. évi látogatások tervezését már kiképezítettük. A napokon küldjük meg az egyes kerületek a hadbavonultjainak a

névjegyzékét és egyben megjelöljük, hogy ki mely családnak a látogatására kapott beosztást.

Ha a kinevezett intézőbizottsági tagok közül bárki a kiosztott szerepre szükséges idővel nem rendelkeznék, kérje meg a maga helyettesítésére valamely rokonát, barátját, ismerősét vagy szomszédját. E munka alól senki sem vonhatja ki magát. A kiosztott szerep becsületes elvégzése a legkisebb áldozat, amit értünk küzdő honvédekért idehaza megtehetünk.

Mi lesz a büntetése annak, aki nem szolgáltatja be a megfelelő terménymennyiséget?

Ma, amikor nemzetünk élet-halál harcát vívja, amikor évszázadokra dől el a magyarság sorsa, komoly követelményeket támaszt a haza a polgáraival szemben.

A honvéd a Don partján és a földművelő a Tisza partján egyformán fontos pozíciót tart, egyformán hordja erős vállán a haza sorsát!

Akiben lélek van és igaz magyar szív lakik, az nem kényeszerű parancsnak, hanem lelkes köteleltségteljesítésnek érzi, hogy ereje megfeszítésével tegyen eleget a

beszolgáltatási köteleltségeinek.

A beszolgáltatási köteleltséget előíró törvényerejű rendelet számítva arra, hogy egyesek esetleg félvállról akarják venni a rendelet betartását, súlyos büntetést ír elő azokra, akik rosszulindulatból, hanyagságból, vagy a fekete piacon történő értékesítés miatt nem tesznek eleget beszolgáltatási köteleltségeiknek.

Természetes, hogy az, aki legjobban igyekezete, legjobb tudása ellenére a természet, az időjárás mostohasága miatt nem képes

eleget tenni a vele szemben megnyilvánuló többlet-követelésnek, nem kell, hogy tartson a megtorlástól.

A 102.800/1943. K. M. rendelet 17. §-a foglalkozik egyrészt a rendelet híven teljesítő hazafiak megjutalmazásával, másrészt rendbűntetés kiszabásával azokra, akik nem tettek eleget valamelyik beszolgáltatási köteleltségeiknek.

Aki mind a búza, mind a zsir, mind a vegyes beszolgáltatási köteleltségeinek eleget tett és még azonfelül is bead közszolgáltatásra

terményt, a teljesített többlet-beszolgáltatás minden 100 búzaegysége után az elszámolás időpontjában érvényes métermázsánkénti búzaár egyharmadának megfelelő jutalomban részesül. Vagyis aki a szolgáltatási kötelezettségén felül szolgáltat még egy mázsa búzát, az ha 40 P lesz a leszámolóskor a búza ára, akkor a 40 P-n felül 13 P jutalmat kap.

Viszont azt, aki akár a kenyérgabonára, akár a zsirra, akár a szabadválasztású termékekre vonatkozó szolgáltatási kötelezettségének eleget nem tesz, meghallgatása után, amikor is vedekézését előterjeszheti, rendbüntetés címén pénzbüntetésre kötelezik. A pénzbírság összege pedig a szolgáltatási kötelezettség teljesítéséből hiányzó minden 100 búzaegység után az érvényes hatósági búzaár mázsankénti árának háromszorosától nyolcszorosáig terjedhet. Vagyis minden be nem szállított mázsa búza után, ha a leszámolóskor a búzára 40 P lesz, 120—360 P összegű bírságot kell fizetni.

A pénzbírságot közadók módjára biztosítják és hajtják be. Késedelmes befizetés esetén szabályszerű késedelmi kamat jár utána.

Ez a szigorú bírság meg fogja akadályozni a terményeknek a fekete piacon való értékesítését. Senki sem lesz bolond, hogy dupla áron adja el a fekete piacon a terményt, ha a dupla árral szemben neki háromszoros, négyeszeres, esetleg nyolcszoros bírságot kell fizetni, miközben súlyos börtönbüntetésnek is kiteszi magát a fekete piaci eladó, ha rájön a hatóság a büntetendő cselekményre.

Az, aki saját hibáján kívül, az időjárás rendellenességei miatt nem tud eleget tenni a kötelezettségének, ne féljen, baja nem történik, de viszont ne rontsa a közhangulatot azzal, hogy a rendeletnek lehetetlen eleget tenni.

Meg vagyunk győződve, hogy községünk hazafias gazdatársadalmától távol áll minden törvénytelen szándék és — régi jó hírnevéhez méltóan — teljes erejével, őszinte igyekezettel iparkodik eleget tenni kötelezettségeinek.

Jégekárosultak figyelmébe!

Az 1943. évi jégbiztosításokban az egységárak az elmúlt évi hatósági terményáraknak felelnek meg és így a kártérítés is ezen árak alapján történik. Ezen árak azonban alacsonyabbak, mint az 1943. évre most kormányrendeletileg megállapított árak. Épp ezért szükségesnek tartja a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége a jégbiztosítással bíró mezőgazdákat figyelmeztetni, hogy mindazok, akik előforduló jégekárosultak az új hatósági árakon való kifizetését igénylik, sürgősen emeljék fel biztosításukat az új egységárakra. Elegendő a biztosító vállalatokhoz ajánlott levelezőlapot küldeni, ebben tüntessék fel a folyó évi jégbiztosítási kötvényük számát és írják meg, hogy az 1943. évre megállapított hatósági árak biztosítást kívánják. Az árkülönbözeti biztosítás feladása előtt bekövetkezett jégekárosultak a kötvényben feltüntetett és minden esetben a mostani hatósági áraknál alacsonyabb egységárakkal kártalaníthatnak.

Augusztus 1-ig felfüggesztették Békés vármegyében a vasárnapi munkaszünetet

Mint már jelentettük, vitéz dr. sarkadi Márki Barna alispán közölte a városokkal és községekkel, hogy a földművelésügyi miniszter engedélye alapján az aratási és cséplési munkák zavartalan elvégzése érdekében a mezőgazdaságban a vasárnapi munkaszünetet augusztus 1-ig felfüggeszti a vármegye területén.

Emelték a mezőgazdasági készpénzmunkabéreket

A terményárak és az ipari munkabérek emelésével kapcsolatosan a kormány rendeletet adott ki a készpénzben megállapított legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérek emelése tárgyában is. Eszerint a jövőben az I. osztályú mezőgazdasági napszamos órabérének legkisebb mértéke 40 fillér, legnagyobb mértéke 60 fillér. Ennek megfelelően emelkednek a napszamos munkabérek és a készpénz szakmunkabérek is, amelyek voltaképpen az órabérek függvényei.

Az időmunkások (sommások, hónaposok) készpénzben felül naturálsért is kapnak, sőt a naturálsért túlnyomó. Ételmezés mellett a megállapított gabona-

járandóságon felül I. osztályú munkásnak a jövőben 35—40 P havi készpénzbér jár. Az élelmezés nélkül alkalmazott időmunkások készpénzbére ennek kétszerese.

A benkosztos cselédek legkisebb és legnagyobb havi bére, valamint a szakképzett kertészek legkisebb és legnagyobb havi bére 30 százalékkal emelkedik.

Az egyes vármegyei (városi) munkabérmegállapító határozatok szövegét ennek megfelelően módosítani fogják és a módosított szöveget újra közzéteszik a törvényhatóság hivatalos lapjában. Az emelés azonban már a rendelet hatálybalépésének napjától kezdve, azaz július 2-től érvényes.

Ujra szabályozták az iparigazolványok kiadását

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, valamint a kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter ügykörébe tartozó iparokra érvényes iparjogosítványok kiadásának, a meglévő felül új üzlethelyiség nyitásának, továbbá az üzlethelyiség áthelyezésének szabályozásáról.

A rendelet szerint az iparjogosítványt általában további rendelkezésig az illetékes miniszter külön engedélye nélkül ki lehet adni olyan kérelmezőnek, aki megfelel a törvényes, elsősorban az ipartörvényekben és a zsidótörvényben (1939. évi IV. tc.) megszabott feltételeknek. Az illetékes miniszter külön engedélyével szabad azonban csak kiadni iparendélyt építővállalkozó iparra, fedel és szigetelőlemez előállítására, filmgyártásra, filmkölcsönzésre, fűrészfűrészre, keményítő előállítására, kiadói iparra, nyomdaiparra, sokszorosítóiparra, szikvízkészítőiparra és temetkezővállatra. Hasonlóképpen az iparügyi miniszter külön engedélye szükséges gyárszerű ipar-

üzésre vonatkozó iparjogosítványok kiadására; nemkülönben a nagyobb szakképzettséget igénylő építőiparosok jogosítványainak kiadására is bizonyos különleges esetekben. Az iparjogosítvány kiadását ebben az esetben is az elsőfokú iparhatóságtól kell kérni.

A miniszter is, az elsőfokú iparhatóság is korlátozhatja az iparjogosítvány kiadását, valamely áruja vagy meghatározott időre, avagy területi határokhoz kötheti. Az iparhatóság a külön engedély nélkül kiadható iparjogosítvány ügyében csak kereskedelmi és az iparkamara meghallgatása után határozhat. A külön engedély nélkül kiadható iparjogosítvány iránt előterjesztett kérelmet is meg lehet tagadni, ha a kivételes gazdasági viszonyok folytán az iparjogosítvány kiadása közérdekből nem kívánatos. A kijelölt kereskedő részére az iparjogosítványt ki kell adni.

A miniszter külön engedélye alapján vagy a külön engedély nélkül kiadható iparigazolvány tulajdonosa a meglévő felül újabb üzlethelyiséget csak az illetékes

miniszter külön engedélyével nyithat. Az iparhatóság ilyenirányú kérelem tárgyában csak a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után határozhat. Az üzlethelyiségeket ugyancsak az elsőfokú iparhatóságnak a hatáskörébe tartozó más község területére is csak illetékes iparhatóság engedélyével lehet áthelyezni.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. hitv. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt fél 9 órakor tót, 10 órakor magyar nyelvű, az újtemplomban 10 órakor tótnyelvű istentiszteletet tartanak.

A róm. kat. templomban. Vasárnap és ünnepnap d. e. 1/2 9 órakor csendes mise, 10 órakor szent beszéd nagymise. Délután 4 ó. ájtatosság. Köznapi misék 1/2 8 órakor.

Szarvason református istentiszteletet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében.

— Kinevezés. Az igazságügy-miniszter Bankó Sándor járásbírói díjnokot kezelőve nevezte ki.

— Tanítói közgyűlés. A bányai evang. egyházkerület tanítói egyesülete július 12-én Mezőberényben tartja évi rendes közgyűlését, amelyen Lelkes Pál igazgató és Szakács György tanító tartanak előadást.

— Körzeti textilbizottság. A szegedi kereskedelmi és iparkamara területére beosztott textilnagykereskedők értekezletet tartottak, melyen megalakították a körzeti textilbizottságot. Ennek a bizottságnak Szarvasról Konkoly Iván dr lett a tagja.

— Pályázat. A járási hadigondozóiszta ezúton adja hírül, hogy három hadiözvegy vagy hadiárva leány egy mellékfoglalkozás elnyerése végett jelentkezzen a hadigondozóiszti irodában a hivatalos órák alatt.

— Előadás. A helyi Tudomány- és Művészetpártoló Egyesület július 5-én nagy érdeklődés mellett tartotta meg a szokásos havi előadását a Polgári Kör helyiségében. Az előadáson Fasang Árpád tanítónőképzői zenetanár tartott szakszerű és érdekes előadást a magyar dal fejlődéséről. Az előadáshoz dr Ugrin László főszerkesztő, Temmel Gabriella és Orosz Iván szövegezték hozzá. Az egyesület elhatározta, hogy minden összejevetelen megtanul egy-egy ősi magyar népdalt.

— Jégeső. A csabai úton folyó hó 7-én délután jégeső volt, mely 10—15 százalékos kárt okozott a gabonában, főleg az árpában. A jégeső főleg a Kurta-soron volt súlyos, ahol 50 százalékos kárt okozott. A kármegállapító vizsgálat folyamatban van.

— SZFRKESZTŐI ÜZENET. Roszik Györgynek (táboripostasz. B-164) üzenjük, hogy sorait és versét köszönettel vettük. Május 21-én közöltünk egy menyasszonynak szóló üdvözlőt ugyanazzal Roszik Györgytől, de ennek postaszámja 164—64 volt. Így tehát valami személycseréről vagy tévedésről lehet szó. A lapot állandóan küldjük. A viszontlátásig üdvözlő a cég és a technikai munkatársak.

Turul Mozgó

Telefon: 165.

Július hó 10-én, szombaton; 11-én, vasárnap és 12-én, hétfőn

Az úszó város

Izgalmas kalandokban bővelkedő utazás az óceánon a világ legnagyobb hajóján, a franciák büszkeségén: a „Normandie“-n. Főszerepben: Gaby Morlay, Michel Simon, Jules Berry, André Lefaur. Kiegészítő-műsor a Magyar és az UFA világhíradó.

Július hó 14-én, szerdán és 15-én, csütörtökön kerül bemutatásra

Ne vess és szeress

Német filmgyártás nagyszerű alkotása 10 fejezetben. Főszereplők: Johannes Heesters, Dora Komar és Fita Benkhoff. Kiegészítő-műsor az olasz Luce világhíradó.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonok és ismerősök,
kik szeretett jó leányom

Matusik Júlia

temetésén megjelentek és azzal fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják megtört szívem köszönetét.

Szarvas, 1943. július hó.

Özv. Matusik Jánosné

— **HADIGONDOZOTTAK.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amellyel összefoglalóan szabályozza a hadigondozottak ügyeinek intézését, egyben elrendeli, hogy valamennyi hatóság az ilyen ügyeket a leggyorsabban, soronkívül intézze el. Előírja a rendelet, hogy a hadigondozási ügyek késedelem nélkül való intézésének biztosításáról a hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközzel gondoskodjanak és a mulasztást elkövetőkkel szemben teljes szigorral járnak el. Hangsúlyozza a honvédelmi miniszter rendelete, hogy a hazájukért életüket áldozott hősök hátramardottainak gondozása elsőrendű állami feladat. A hadigondozó bizottságok és a hatóságok kötelesek minden gondozási igénybejelentést soronkívül tárgyalás alá venni és a szükséges iratok beszerzéséről gondoskodni. A rendelet továbbiakban az ügyintézés gyorsítását szabályozza.

— **ANYAKÖNYVI HÍREK.** Születtek: Jeszenszky Paulovics István és Gombár Zsuzsanna fia István-Jenő, Tyerjanszki Pál és Bezeg Anna leánya Mária, Lesztan Pál és Szeljak Mária leánya Mária, Czesznak Mátyás és Krajcsi Mária leánya Mária, Kriska János és Liska Erzsébet leánya Erzsébet. — Házasságot kötöttek: Liska István Nagy Lenkével, Maczik János Potocyki Judittal, Szrnka János Molnár Erzsébettel, Szelényi László Nádor Gabriellával, Váradai Károly Gál Jusztinával. — Elhaltak: Medvegy Jánosné Kurlik Erzsébet 57 éves, Osztroliczki Mihály 71 éves, Szvák Pál 33 éves Kugyelka András 21 éves korukban.

— **MAV. DIJAK EMELÉSE.** A Vasúti és Közlekedésügyi Közlöny legújabb száma közli, hogy július 1-től kezdődően a kutya, illetve útipoggyászküldeményekre megállapított fuvarozási díjak 50 százalékkal, mérlegelési díjat és vénydíjat 4 fillérről 6 fillérré, az expresszárúküldeményekre megszabott fuvardíjat pedig 40 százalékkal emelték fel. Felemelték ezenkívül a be- és kirakás díjakat, mérlegelési díjat, fekbért, fertőtlenítési díjat, az állatok itatásáért és etetéséért felszámított díj összegét is. A helyi árudíj-szabáson eddig érvényes díjtételeket 25 százalékkal emelték, ezenkívül hatályon kívül helyezték a gépek, tejtermékek, nád- és mákezalma, építőanyagok szállítására érvényes díjkezelvényeket. A tehergépkocsi díjszabás terén 35 százalékos a díjemelés. A „háztól-házig” fuvarozásban átlagosan 25 százalékkal emelték a díjakat, úgyszintén megváltozott a közúti fuvarozási pótdíj, valamint a kezelési díjszabás eddigi érvényben lévő díjszabása is.

— **FELKÉRJÜK** az érdekelteket, hogy akik az 1943—44. tanévben gazdasági tanintézetit tanuló lakás- és teljes ellátásra vállalni akarnak, igényüket július 20-ig jelentsék be a tanintézet igazgatóságánál. M. kir. Középfokú Gazdasági Tanintézet igazgatósága.

— **CSENBEN** kell hallgatni a rádiót. Néhány rádiótulajdonos passzióját képezi, ha 4—5 lámpás rádióját nyitott ablakok mellett a legerősebb hangra felerősítve hangoztatja. A bőmbőlő rádió a szomszéd utcára is áthallatszik, de fokozottan kellemetlen ez a szomszédoknak, akik kedvük és akaratuk ellenére kénytelenek „végigélvezni” az egész napi rádióműsort a reggeli tornától az éjféle hírekig. Sokukat egész felidegesíti az állandó erős hang, kénytelenek bemenekülni a szobákba s bezárni minden ajtót, merthát a drótidégekkel és egy centiméter vastagságú dobhártyával rendelkező boldog rádiótulajdonos sehogysem tudja megérteni, hogy a morózus szomszédok nem „élvezik” és nem dicsérik az ő rádióját.

Bűnügyi krónika

Fazekas András bszentandrás vendéglőst a rendőrbüntetőbíró 5 napi elzárásra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert üzletét zárórán túl nyitva tartotta.

Tömösközi Ferenc szarvasi mateosz fuvarozót a rendőrbüntetőbíró 4 napi elzárásra, átváltoztatható 20 P pénzbüntetéssel büntette, mert motorkerékpárjának megvételeit a gyulai rendőrkapitányság, mint gépjármű kertületi hatóságnak nem jelentette be.

Varga Kálmán szarvasi lakost a járás rendőrbüntetőbírája 3 napi elzárásra átváltoztatható 15 P-re büntette, mert tiltott árút szállított Budapestre.

Özv. Hraskó Pálné szarvasi lakost a rendőrbüntetőbíró 10 napi elzárásra, átváltoztatható 50 pengőre büntette, mert engedély nélkül sertést vágott és nagyobb mennyiségű szappant bejelentés nélkül tartott magánál. A feltalált korlátolt forgalmú cikkeket és füstölt árút a bíróság elkobozta.

Amit a termelőnek az idejé termésű gabona csépléséről, őrléséről és forgalmáról tudni kell

A m. kir. közellátásügyi miniszter 111.000—1943. K. M. számú rendeletével szabályozta a folyó évi termésű gabona cséplését, őrlését és forgalmát.

Eszerint gabonát az cséplés, aki gazdakönyvét a cséplés megkezdése előtt a cséplőgépet felelős vezetőjének bemutatja, vagy a cséplőgépet a munkaadója a cséplőgépet felelős vezetője előtt igazolja, hogy aratórész címen jutott a cséplésre kerülő gabona birtokába. A cséplőgépet felelős vezetője köteles a lakóhelye szerint illetékes főszolgabírónál, városban a polgármesternél, folyó évi június 30-ig fogadalomtételre jelentkezni.

A közellátásügyi miniszter nyílt rendelettel ellátott közgeivel ellenőrizheti a cséplést.

A szerződés szerint járó arató és cséplőrészt természetben ki lehet szolgáltatni. A kenyérgabonából kiadott cséplő rész akkor is beszámít a beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe, ha a gazdálkodó szántó területe a 20 kat holdat nem haladja meg. A kenyérgabonából kiadott aratórészt pedig a 20 kat holdnál kisebb szántóterületen gazdálkodónál is be lehet számítani a beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe akkor, ha a gazdálkodó a nyilvántartó hatóság előtt igazolja, hogy aratói munkálatokat maga és családtagjai tartós munkaképtelenség vagy háborús katonai szolgálat miatt nem végezhetik el, továbbá akkor, ha a gazdálkodó munkaképtelen, hadirokkant, vagy hadiözvegy.

Aki az arató és cséplőmunkásrész címen kiadott kenyérgabonának a kenyérgabona beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe való beszámítását igényeli, köteles az ilyen kenyérgabona kiszolgáltatását három napon belül a munkavállaló lakóhelye szerint illetékes községi előljáróságnak írásban bejelenteni.

A cséplőrésztől járó kenyérgabona átvételét a cséplőgépet felelős vezetője a cséplési eredménylapon aláírásával köteles igazolni. Ha a cséplőmunkásokat nem a gazdálkodó, hanem a bércséplést végző cséplőgépes alkalmazta, a

gazdálkodó a cséplőmunkásrészt is a cséplőgépet felelős vezetőjének köteles kiadni. Ilyenkor a cséplőmunkások megbizottjának aláírásával kell a cséplési eredménylapon igazoltatni, hogy a kiszolgáltatás megtörtént.

Árpából, kölesből és hajdinából a gazdálkodó a szerződés szerint járó arató és cséplőrészt természetben kiszolgáltatathatja. Ezt azonban nem lehet a beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítani. Az árpánál kivételes eset, ha a gazdálkodó a közellátási kormánybiztos engedélyével a gabona beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe árpát is beszoolgáltat, ilyenkor az arató és cséplő rész is beszámít, amit árpába kiadott.

Zabból az arató és cséplőrészt nem szabad természetben kiszolgáltatni. Ha azonban a gazdálkodó az arató és cséplő munkásokkal az arató és cséplő résznek pénzbeli megváltására szerződést nem kötött, zab helyett a hatóságilag megállapított termelői állomási áron számított, megfelelő értékű más gabonafélel, vagy egyéb terményt köteles kiszolgáltatni. Ezeket sem lehet azonban a beszoolgáltatási köteleesség teljesítésébe beszámítani. Bércséplőnek járó zab gépkeresetet hatóságilag megállapított termelői áron pénzben kell kifizetni.

A szerződéses mezőgazdasági munkásoknak munkajárandóság címen természetben kiszolgáltatott kenyérgabonamennyiséget, a kiszolgáltatást követő három napon belül a munkavállaló lakóhelye szerint illetékes községi előljáróságnak írásban be kell jelenteni.

A haszonbérlet a haszonbérbeadónak a haszonbérbeadó háztartásához tartozó minden személy után legfeljebb 240 kg kenyérgabonát szolgáltathat ki. De csak abban az esetben, ha a haszonbérbeadó igazolja, hogy ő és a háztartásához tartozó folyó évi augusztus hó 1-től jövő év 31-ig terjedő időre lemondottak a kenyér- és lisztjegy jogosultságról. Ez a mennyiség a beszoolgáltatási kötelezettségbe beszámít.

(Folytatjuk jövő héten.)

GABONAVÁSÁRLÁS!

A FUTURA

főbizományosa

a Szarvasi Takarékpénztár

Szent István utca 51, telefon 65.

az egész járás területén, albizományosai útján is

VÁSÁROL

mindennemű gabonát, hüvelyeset és olajsmagvakat.

A beszoolgáltatási kötelezettségről szívesen nyújt az érdeklődőknek felvilágosítást.

Légó figyelem! Szombaton d. u. 5 órakor: Légó fagyaldélután!

Testedzés

Szarvasi LE—Püspökladányi LE
1:5 (0:3)

Vasárnap leventéink a levente bajnokság keretében a püspökladányi LE labdarúgó csapatát, a VI. hadtest első csoportbajnokát látták vendégül. A nyári munkákba benyúló ezen késői időpontra kitűzött mérkőzésen leventéink csak 4 tartalékkal tudtak felállni, s ez meg is látszott játéukon. Nem az ellenfél volt jobb, hanem az erősen nem tartalékkolt együttes nem mutatta a tőle megszokott játékot, s így kénytelen volt a győzelmet a vendégcsapatnak átengedni.

Az MLSz elnöksége a következő hivatalos közlést adta ki. Az MLSz országos elnöksége július 12-től július 31-ig az egész ország területén belépődíjas, nyilvános jellegű mérkőzés lejátszását megtiltja, és általános labdarúgótilalmat rendel el.

Hirdetmény.

A tej beszolgáltatásával kapcsolatban felhívja az előjáróság mindazon tehenéltartó gazdaságokat, kik az általuk közvetlen fogyasztók részére szállított tejet, addig is míg e tárgyban más intézkedés nem történik — beszámítási kötelezettségükbe beszámítani kívánják, hogy a cukorelárusításával megbízott kereskedőknél beszerzendő uralapokon július hó 13-ig bezárólag a vevők nevét, lakását s a vevők részére naponta kiszolgáltattott tejmenyiséget jelentsék be. A kimutatások illetve a bejelentések ahhoz a kereskedőhöz nyújtandók be, akitől a bejelentő lapokat beszerezték.

Szarvas, 1943 július 6-án.

Előjáróság.

Nyitár

Feleségemnek, szül. Mrsan Katalinnak senki semmi hitelt ne adjon és semmit tőle ne vegyen, mert én felelősséget nem vállalok érte. Sem nem fizetek, sem az általa eladott dolgokat nem adom oda.

KISS JÁNOS
932 II. külker. 383.

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Értesítem a m. t. italmérőket, hogy kitérő **Kisúti pálinkám** és jó boraim piros és fehér bármilyen mennyiségben eladók. Vasúton is szállítok. Bacsá István Csongrád, Szőlők, szeszőzde. 906

Sirkövek

készítését jutányosan vállalom. Szarvas, II. ker. Bem-utca 212 Szíves pártfogást kér **Demeter János** kőfaragó

Keresztény vállalat. 631

Koszorú, virágcsokor
megrendelhető

Krebs kertészetben
Szentandrási-út Telefon 117

Legújabb hatósági árak:

APRÓHIRDETÉSEK

A Budapesti Közlöny csü-törtöki és pénteki száma a következő rendeletek hosszú sorát tartalmazza, amely t. b. bek között az árakat szabályozza.

Élő jószág árai

I. o. ökör és növ. marha	2 20	
II. o. ökör és növ. marha	2 00	
III. o. ökör és növ. marha	1 80	
I-III. o. bika	2 15, 1 95, 1 75	
I-III. o. tehén	2 10, 1 90, 1 70	
I. osztályú berju	2 40	
II. o. borjú és bivalyborjú	2 10	
vágójuh	1 50, vágóbárán	1 60
sertés 20-25 kg-os (előszűly)	4 30	
25-30 kg-os	4 00	
30-35 kg-os	3 82	
35-40 kg-os	3 70	
40-45 kg-os	3 60	
45-50 kg-os	3 37	
50-55 kg-os	3 18	
55-60 kg-os	3 03	
60-65 kg-os	2 90	
65-70 kg-os	2 79	
70-75 kg-os	2 70	
75-80 kg-os	2 66	
80-85 kg-os	2 63	
85 kg-nál nehezebb súlyú	2 65	
liba termelői ára	4 80	
kacsa termelői ára	4 70	
csirke és gyöngyös term.	4 40	
tyúk 3 60, pulyka	4 20	
csirke fogyasztói ára	6 80	
tyúk fogy. 5 60, pulyka	6 30	
gyöngyös fogyasztói ára	6 40	

Kitermelt húskok fogyasztói ára	
marhahús	5 10
bivalyhus	4 70
marha vesepecsenye	10 00
marhanyelv torokkal	5 00
marhanyelv tisztán	6 00
marha- és bivalytüdő	1 60
marha- és bivalyvelő	2 10
marha fejbús	3 40
marhahús füstölt	6 60
marhahús csont nélküli	7 60
borjúbús	5 40
borjúmáj	6 00
borjúfejhus	3 70

borjúnyelv	5 30
borjútüdő	2 70
juhbus	3 70
báránnyús	2 40
sertés rövikaraj	5 00
hosszúkaraj	4 60
bőrös és egész karaj	4 80
sertés comb	4 20
lapocka	4 10
tarja	4 00
oldalas	3 00
kolbaszbús, sertésdagoló	4 50
sertés csülök	2 60
sertés és malacfej	2 20
sertésköröm	1 40
máj, nyelv, vesevelő	3 60
tüdő, szív, lép	2 40
sertészsír és tepertő	5 60
zsirszalonna bőrrel	4 70
zsirszalonna bőr nélkül	4 90
sertésaháj	5 30
kenyér és tokaszalonna b	4 60
börnélkül és nyrsedék	4 80
liba és kacsamáj	20 00
máj 30 45 dkg-os	17 50
máj 30 dkg-on aluli	12 00
kacsa és libaprólék	2 10
zsír nem egálizál	9 60
tepertő	10 50
liba nyúzva	5 50
hát nyúzva combbal	4 30
comb bőr nélkül	5 60

Kereskedelmi cikkek	
1 kg kristálycukor	210
1 kg porcukor	213
1 kg kockacukor	215
1 kg kenyér EB lisztből	0 58
finom liszt 0g.	1 34
EB és rozsliszt	0 58
graham liszt	0 82
búzadara (gri.)	1 33
konyhasó	0 54
finom hasztalló só	0 84
poralaktú marhasó	0 28
5 kg-os sajt-marhasó egész	1 80
1 drb percc	0 11
1 kg gyöngybab	1 18
füj és gyöngybab	1 12
terka, vegyes bab	1 08
1 liter 10 ^o -os ételcset	1 28

1 dkg élesztő	0 04
1 doboz gyufa	0 08
pirosfejtű „rózsa” gyufa	0 14
faháncs gyufa	0 03
1 kg lencse kasszemű	1 30
1 kg lencse középszemű	1 40
erdélyi lencse nagyszemű	1 60
1 kg mák	2 80
1 kg friss tojás	4 50
1 drb zsemlye	0 10
1 kg retorta faszén zsákb.	0 46
1 kg boksa faszén zsákb.	0 44
1 kg citrom ára	4 80
1 kg színméz	5 40
1 liter tej ára	0 45
1 kg pasztóztott teavaj ad.	10 20
pasztóztott teavaj tömb	10 10
centrifugált vaj adagolva	9 80
ugyanaz tömbben	9 70
placi írósvaj	9 20
1 kg tejtel	2 80
tehtétűró	1 40
1 l. den. szesz üvegben	4 00
fél l. den. szesz üvegben	2 06
1 l. den. szesz kimérve	3 70
1 liter világító petróleum	0 70

Dohányár

1 portoriko szivar	0 30
1 jovialis szivar	0 22
1 vegyes külföldi szivar	0 20
1 drb cigariilos szivar	0 17
1 drb faintos szivar	0 15
1 drb király cigareta	0 08
hercegovina és szimfonia	0 07
levante és delibáb	0 05
rendes finom török 25 gr	2 50
finom hercegovina 25 gr	1 60
középfinom török 25 gr	1 20
balján 25 grammos	0 90
legfinomabb magyar 25 gr	0 60
100 gr-os muskotály	2 50
100 gr-os verpeléti	2 50
100 gr legfinomabb magyar	2 20
100 gr-os finom magyar	1 52
100 gr-os középf. magyar	1 36
100 gr-s kapadobány	1 12
100 gr-os magyar dohány	0 12
Cigarettapapir 60 lapos	0 30
Cigarettapapir 120 lapos	0 60

Mit kell tudni a gazdálkodóknak a gazdakönyvről

A községi előjáróság minden gazdálkodó részére gazdakönyvet állít ki. A gazdakönyv a gazdaság adatait, a gazdálkodó családtagjaira, alkalmazottainak létszámára, vetésterületére és állatállományára vonatkozóla be-mondott adatait tartalmazza.

Az a gazdálkodó, aki szántóterülettel rendelkezik, azonban gazdakönyvet nem kapott, köteles a községi előjáróságtól gazdakönyv kiállítását kérni.

A gazdakönyv a beszolgáltatási köteleesség teljesítésének nyilván-tartására szolgál. Ebből követke-zik, hogy az abba bejegyzett adatokat csak a nyilvántartó ha-tóság változtathatja meg.

A gazdakönyv 12 oldalán „A beszolgáltatási köteleesség teljesi-tése” című táblázat kitöltése a következőképpen történik:

az átvételre jogosított kereske-dő beírja az átvétel hónapját és

rapját, a termény megnevezését, minőségét, tisztaságát és mennyi-ségét, a vételijegy könyv- és lap-számát, végül a vevő nevét:

a községi előjáróság írja be ugyanebbe a táblába a beszolgál-tatott termény súlyának megfelelő búzaegység számot az I., II., vagy III. jelzésű rovatba aszerint, amint a beszolgáltató termény kenyérgabona, zsír vagy szabad-választású csoportba tartozik.

Azt, hogy a gazdálkodó milyen mennyiségű kenyérgabona vám-örlésre jogosult, a gazdakönyv 16. tábláján jegyzik fel.

A gazdakönyvet minden gazdál-kodónak saját érdekében meg kell őrizni, mert ennek alapján állapíthatja meg, milyen mérték-ben tett eleget beszolgáltatási köteleességének.

Az elveszett gazdakönyv má-sodlatának kiállítás díja 20 pengő.

Eladó ingatlanok:

Dinyeföld és gyümölcsös különböző nagyságban. Szántóföldek; gyümölcsösök; 1 holdtól 200 holdig különböző nagyságban és minőségben.

Beltelkes lakóházak: A község minden részében 6500— P-től 100 000 — P-ig.

Vételre keresünk: gyümölcsöset és szántóföldet 10 holdig tanyával, továbbá nagyobb birtokokat 100 000 — P-től fölfelé.

Bővebb felvilágosítást nyújt a SZARVASI HITELSZÖVETKEZET ingatlanforgalmi irodája.

Eladó 3 hold föld endrődi-út második csatorna mellett. II. k. 288. 934

1 drb 1 éves berkshire tenyészkan eladó. Csabacsúd, 155. sz. tanya. Koltay tanárnál. 935

Elveszett Laudisz községi számvevő man-goluzgi nyaralójától egy Zuzsa nevű szan-dolin, a becsületes megtaláló vagy nyomra vezető jelentse a számvevőségén. 20 P ju-talomban részesül. 936

Állást keres helyben esetleg vidéken is négy középiskolát végzett leány, aki gyors és géprrásban is jártav. Cim a kiadóban. 933

Eladó használt Standard rádió I, 238. 938

Eladó 5 hold föld tanyával II. külkerü-let 121/1. Érdeklődni ugyanott. 890

Özv. Medvegy Györgynek Hegye-dülőben 26 kishold földje tanyával és a Berényi-úton Kankal-dülőben 14 kishold földje haszonbérbe kiadó. Érdeklődni le-het özv. dr. Dancs Szilárdnál II. ker. Kossuth L.-u. 27. 892

Bérbe vennék zongorát hosszabb időre. Dr. Horváth Istvánné Békésszentandrás. 899

Eladó aratógép és egy darab kettes öko. Érdeklődni VII. kk. 459. 916

Eladó egy borjastehén VII. kk. 459 sz. a. 915

Eladó 4000 □-öl föld. Érdeklődni VII. kk. 436. 914

Országos méretű kaptárak és jókarban lévő hintó eladó IV. Hunyadi-u. 293. 912

Két bútorozott szoba kiadó I. ker. 106. 911

Eladó 13 hold föld tanyával a békés-szentandrás határban Szentesi-út mellett. Érdeklődni III. kk. 114. sz. 901

Kiss Andrásnál I. ker. 751 szám alatt 20 db 7 hetes angol malac eladó. 903

Eladó 100-as Csepel motorkerékpár II. k. 250. 908

42 hold föld tanyával a szentesti határ-ban eladó Külsőcsér 51 sz. Érdeklődni Szarvas III. ker. 283. 904

Négy középiskolát végzett fiút vagy le-ányt tanulónak azonnal felvesz dr Koltay Lajos fogtechnikus. 929

Kiskirályságon 28 hold szántóföld bérbe, vagy feliből kiadó. Jel. II, 372. 921

Eladó egy jókarban lévő 500-as oldal-kocsis motorkerékpár jó gumikkal. Meg-tekinthető dr Horváth Istvánnánál Békés-szentandrás. 923

Eladó 1 drb 300 köbciméteres Triumph motorkerékpár. Békésszentandrás, dr Dunay utca 26. 926

Nagy telkes ház kisebb házzal, földért, pánzért elcserélendő. III, 162. Arvabáz mel-lett. 920

Egy jókarban lévő 4 vágónos kukorica-góró eladó II, 220. 931

Kákán 15 hold föld és IV, 207. számú ház sürgősen eladó. 932

Augusztus közegére tisztavérű „Rhode Island” három, négy hónapos tenyész ka-kasokat lehet előjegyezni. Cim a kiadó-hivatalban 939

Gyermektelen házaspár keres szeptember elsejére két szobakönyvház lakást mellék-helyiségekkel együtt. Cim a kiadóban. 940

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gondal vég-zem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legna-gyobb igényeket kielégíttek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN, SZARVASON